

Bieżące funkcjonowanie i osiągnięcia

Utworzone w 2015r. Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu chce być instytucją ważną dla orzyszanek i orzyszan, a także ciekawą dla osób odwiedzających Wojskową Stolicę Polski. Dlatego podejmuje liczne działania włączające oraz sieciujące, bada potrzeby odbiorczyń i odbiorców oraz sukcesywnie wychodzi z nową ofertą programową.

Muzeum jest instytucją, która prezentując przeszłość musi jednocześnie nadać „z duchem czasu”, przystosowując swoją ofertę i organizując funkcjonowanie tak, aby przyciągać do siebie jak największą publiczność, stąd też pomysł utworzenia centrum muzealno-edukacyjnego i stworzenia nowej przestrzeni do prowadzenia działalności kulturalnej i edukacyjnej. Z końcem 2023 r. po trzech latach wysiłków i ciężkiej pracy, zakończyliśmy realizację ważnej inwestycji i 21 marca 2024 r. powitaliśmy w progach nowej- starej siedziby pierwszych gości. Było to możliwe dzięki determinacji pracowników muzeum, którzy sukcesywnie i skutecznie pozyskiwali fundusze zewnętrzne. Przez kolejne trzy lata, począwszy od roku 2021 nasze wnioski składane do Programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nagradzane były przyznaniem dofinansowania co pozwoliło na zrealizowanie kolejnych etapów prac w latach 2021-2023. Suma całości inwestycji to 2.185.649,00 zł , z czego kwota dofinansowania to 1.419.749,38 zł. Kolejne pozyskane środki, w wysokości 450 192,53 zł (przy całkowitej kwocie projektu 543.0465,99 zł) pochodziły z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2022. Dzięki projektowi „Orzyskie centrum muzealno-edukacyjne – stworzenie nowoczesnej przestrzeni poprzez wyposażenie Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu” mogliśmy kupić wysokiej jakości sprzęt, który pozwoli nam usprawnić naszą pracę jak również uatrakcyjnić ofertę muzeum. Zdobyte środki pozwoliły również na wyposażenie placówki, m.in. w meble, gabloty.

Nie zapominamy o przestrzeni zewnętrznej. Pracownicy muzeum systematycznie pracują nad poprawą funkcjonalności i estetyki placu muzealnego. W ramach projektu „Budowa przystani na szlaku kajakowym „Śladami Michała Kajki” wraz z infrastrukturą towarzyszącą” ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego wybudowano przystań kajakową, a także piękny plac zabaw, ogrodzono teren, posadzono drzewa i krzewy. To wszystko sprawiło, że przestrzeń wokół muzeum stała się miejscem przyjaznym i bezpiecznym dla całych rodzin- mieszkańców oraz turystów. W wyniku realizacji projektu „Ławeczka na ulicy muzealnej” w ramach Programu „Działaj lokalnie”. zamieniono brzydką, szarą ścianę w piękny obraz „wychodzący” w przestrzeń parkową, a mianowicie stworzono mural o tematyce miejsko- historycznej, który razem z odpowiednio ułożonymi nasadzeniami drzew i roślin oraz wykorzystaniem architektury parkowej stworzył cichy zakątek będący jednocześnie rozpoznawalnym miejscem ściśle związanym z przeszłością miasta. Mural przedstawia dawny widok orzyskiego Rynku z nieistniejącą już zabudową oraz ludźmi zatrzymanymi w trakcie wieczornego spaceru. W całość dzieła wkomponowana jest

ławka oraz zieleń zaaranżowana w ten sposób, aby stanowiła całość obrazu. Na placu muzealnym wyeksponowany jest również sprzęt wojskowy.

Działalność edukacyjna

Muzeum prowadzi szeroką działalność edukacyjną. W 2024 r. edukatorzy przeprowadzili lekcje muzealne, warsztaty dla 32 grup, w których udział wzięło łącznie 589 osób. Przygotowujemy także ofertę związaną z zagospodarowaniem wolnego czasu dzieci i młodzieży poprzez organizację m.in. ferii zimowych. W tym roku w programie znalazły się m.in.: zajęcia na strzelnicy wirtualnej, wycieczki do Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie oraz Mazurskiego Centrum Bioróżnorodności i Edukacji Przyrodniczej w Urwiłacie, warsztaty ceramiczne i modelarskie, a także spacer z przewodnikiem po Orzyszu. Ponieważ rok 2025 przebiega pod hasłem 300-lecia Orzysza, opracowano ofertę edukacyjną obejmującą warsztaty i lekcje muzealne związane z historią Orzysza: „Orzyskie ABC”, „Rzemieślniczy Orzysz”, „Legends Orzyskie”, „Osada nawodna- tajemnica ukryta w jeziorze”, „Orzysz-mazurskie miasteczko z wojskiem w tle”. Edukatorzy rozwijają kompetencje poprzez uczestnictwo w konferencjach, szkoleniach i warsztatach. Wybrane działania realizowane są w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi.

Gromadzenie, przechowywanie i konserwacja zbiorów

Na dzień 31 grudnia 2024 r. stan zbiorów muzealnych stanowił : 1576 sztuk muzealiów oraz 367 sztuk depozytów. Najliczniejszą grupę obiektów znajdujących się w kolekcji muzeum stanowią zbiory historyczne i archiwalne prezentujące rozwój miasta nieodłącznie związany z funkcjonującym tu od 1753 roku garnizonem, a od 1891 roku- poligonem wojskowym. Gromadzimy i publikujemy dokumentację, dzięki której możemy przybliżyć historię wojskową i cywilną Orzysza. Archiwizujemy także fotografie ukazujące miasto zmieniające się na przestrzeni lat. Pozyskujemy również nagrania i relacje mieszkańców naszego miasta tworząc z nich teksty wspomnieniowe. W swoich zbiorach posiadamy unikatową kolekcję blisko tysiąca pocztówek z widokami miasta, wśród których najstarsza litografia pochodzi z 1897 roku. Ścianę jednej z sal zdobią krzyże z orzyskiej kwatery lazaretowej również odkupione przez muzeum. Co należy podkreślić – większość zbiorów pochodzi z darowizn osób prywatnych. Są to często pamiątki rodzinne, kolekcje gromadzone latami, które dzięki ogromnej świadomości ich wartości oraz dobrej woli darczyńców są obecnie przez nas udostępniane i cieszą oko zwiedzających. W ubiegłym roku pozyskano w formie depozytu następujący sprzęt wojskowy:

- 85mm Armata Dywizyjna D-44 - 1 szt.
- 76mm Armata wz.42 - 1 szt.
- 76mm Armata wz.42 – 1 szt.
- 122mm Haubica wz.38 – 1 szt.
- Czołg T-34 – 1 szt.
- Transporter pływający gąsiennicowy PTS-M – 1 szt.
- Transporter opancerzony BTR-60 – 1 szt.

W 2024 r. dzięki zaangażowaniu wolontariuszy z 1 Batalionu Czołgów w Orzyszu poddano konserwacji trzy egzemplarze sprzętu wojskowego.

W bieżącym roku przekazano do muzeum zabytki ruchome pochodzące z badań archeologicznych przeprowadzonych podczas realizacji prac budowlanych przy ul. Giżyckiej 11, obejmujące m.in. fragmenty naczyń, przedmiotów ceramicznych, kości, odpadów skórzanych w ilości ok. 400 sztuk. Od ofiarodawców prywatnych trafiły do zbiorów muzealnych: przedmioty codziennego użytku (kufel z placu ćwiczeń w Arys, pamiątka z wojska - niemiecki zapalnik, Arys 1939, mosiężny kałamarz); jedyny zachowany egzemplarz Regulaminu Oddziału Dyscyplinarnego, odznaki wojskowe, mundury wojskowe. Na bieżąco opracowywane są karty katalogowe pozyskanych zabytków. Muzealia wyeksponowane są na wystawach w pięciu salach oraz przechowywane w archiwum (wydzielone pomieszczenie o pow. ok.12 m²). W 2025 roku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie zakresu, form i sposobu ewidencjonowania zabytków muzealnych zostanie przeprowadzona komisyjna kontrola zgodności wpisów dokumentacji ewidencyjnej ze stanem faktycznym zbiorów, która jest obligatoryjnie wykonywana raz na pięć lat.

Urządzanie wystaw

Obecnie w muzeum prezentowana jest wystawa stała pt. „Z dziejów Orzysza”. W marcu 2024 roku udostępniona została dla zwiedzających wystawa czasowa „Udział polskich żołnierzy w wojskowych misjach zagranicznych”. Na ekspozycji znalazły się osobiste pamiątki uczestników misji zagranicznych z Egiptu, Syrii, Jugosławii, Libanu czy Afganistanu. Na wystawie zaprezentowana została również historia ponad 70- letniego uczestnictwa Polskich Sił Zbrojnych w misjach międzynarodowych, w których biorą udział żołnierze oraz personel wojskowy. Zwiedzający mają okazję dowiedzieć się, jaki wkład wноси Polska w umacnianie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa będąca aktywnym uczestnikiem stosunków międzynarodowych. Dostępne są również dwa filmy, ok. 40 minut nagrania relacji

z uczestnikami misji w Afganistanie. Wystawa została przygotowana we współpracy z Centrum Weterana Działań poza Granicami Państwa.

Działalność wydawnicza

Działalność wydawnicza to, oprócz walorów poznawczych i naukowych, niezwykle nośnik promocyjny ukazujący gminę jako bogatą kulturalnie i historycznie, jak również pokazujący mieszkańców, jako osoby otwarte, pielęgnujące swoją przeszłość. Staramy się aby wszelkie wydawnictwa te bardziej i mniej obszerne były tłumaczone na język obcy. Ułatwia to dotarcie do większej ilości czytelników. Pokazuje dbałość o kontakty, przekazywanie wiadomości osobom niepolskojęzycznym co poszerza krąg odbiorców. Poprzez takie działania również budujemy pozytywny wizerunek Gminy Orzysz.

Seria wydawnicza Krajobraz Kulturowy Ziemi Orzyskiej:

- „I wojna światowa – cmentarze i pomniki” pod redakcją dr Jerzego Marka Łapo – pozycja książkowa wydana przez Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu- to skatalogowane miejsca pochówków żołnierzy poległych w Wielkiej Wojnie w latach 1914-1915 oraz wykaz pomników poświęconych bohaterom tamtego okresu, znajdujących się w obecnych granicach administracyjnych gminy Orzysz. Pozycja ta jest tym bardziej ciekawa i bliska naszym sercom ponieważ jej współautorem jest Adam Rajkiewicz – orzyszanin, zajmujący się od wielu lat tematyką cmentarzy, głównie mazurskich, w tym z terenu Ziemi Orzyskiej. Dzięki jego „mrówczej pracy inwentaryzacyjnej” możemy poznać szczegółowe inskrypcje nagrobne i historie cmentarzy, na których pochowano ofiary I wojny światowej. Opisy uzupełniają nie tylko współczesne fotografie ale również historyczne, pochodzące z kolekcji innego orzyszanina – Marka Olendra;
- „Ziemia Orzyska. Dziedzictwo archeologiczne” autorstwa dr. Jerzego M. Łapo- publikacja to podróż w odległą przeszłość Ziemi Orzyskiej, która skrywa w sobie wiele tajemnic i wiadomości o życiu ludzi sprzed kilku tysięcy lat. Opowiada ona o najbardziej znanym obiekcie archeologicznym odnalezionym w okolicach Orzysza- osadzie nawodnej- wiosce zbudowanej na sztucznej wyspie na jeziorze Orzysz prezentując równocześnie inne, równie interesujące stanowiska archeologiczne znajdujące się w okolicach miasta;

- „Arys...Pamiętam takie miasto”- książka prezentująca wspomnienia byłych mieszkańców zmuszonych do opuszczenia miasta w momencie wkroczenia na Mazury Armii Czerwonej w styczniu 1945 roku, autorzy: Katarzyna Galczak, Jacek Foszczyński;
- „Ameryka, Wyspa Zaręczynowa i wilki na straży czyli pozdrowienia z Orzysza" to prezentacja 295 kart pocztowych podzielonych tematycznie. Pochodzą one z kolekcji blisko tysiąca pocztówek znajdujących się w zbiorach naszego muzeum. W książce znajduje się również indeks sporządzony przez dr. Jerzego M. Łapo, gdzie oznaczeni są adresaci oraz nadawcy korespondencji. Publikacja została wydana w wersji dwujęzycznej- polsko- angielskiej;
- „Cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej w Cierzpiętach. Historia i przywracanie pamięci” autorstwa dr Małgorzaty Karczewskiej i dr. hab. Macieja Karczewskiego opracowanie naukowe dotyczące cmentarza nr 116 w Cierzpiętach. Pozycja zawiera opis działań związanych z pracami renowacyjnymi, których celem było odtworzenie wyglądu cmentarza z okresu międzywojennego. W 2021 roku zapomniany cmentarz wojenny, w świetle urzędowych dokumentów niebędący wówczas ani miejscem pamięci, ani obiektem zabytkowym, ani nawet cmentarzem, doczekał się odnowienia dzięki zaangażowaniu wielu instytucji (m.in. władz Gminy Orzysz, Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu, Nadleśnictwa Giżycko) oraz osób prywatnych a także dzięki dofinansowaniu Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Prace renowacyjne na cmentarzu w Cierzpiętach poprzedziły badania wykopaliskowe przeprowadzone społecznie, siłami wolontariuszy pod nadzorem autorów publikacji;
- „Orzysz cywilny – Orzysz wojskowy. Dwa spojrzenia na historię miasta po 1945 r.” – to zbliżenie na orzyskie czasy powojenne prezentując historie dotąd nieznanne. Orzysz to miasto o dwóch obliczach i dwóch, nie tyle równoległe toczących się, ale zazębiających się historiach. Jak wyglądały relacje nowych osadników i władz wojskowych? Jak kształtowała się ich współpraca i jak budowano miasta w nowych, powojennych realiach? Od postawienia tych i innych pytań zaczął się kształtować pomysł, którego efektem końcowym jest ta publikacja autorstwa dr. hab. Wiesława B. Łacha- profesora Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz dr. Waldemara Brendy.

Pozostałe publikacje opracowane i wydane przez muzeum to:

- „ORZYSZ 1920. Oddziały polskie i sowieckie internowane w Niemczech w trakcie wojny polsko-sowieckiej”, autor dr Tomasz Wyźlic

oraz dwa przewodniki:

- „Spacer ścieżkami orzyskiej historii”, autor dr Jerzy M. Łapo;
- „Okartowo – krótki przewodnik po długiej historii miejscowości”, autorzy: Katarzyna Galczak, Sławomir Szymankiewicz.

W 2024 r. opracowano redakcyjnie kolejny tom z serii Krajobraz kulturowy Ziemi Orzyskiej pt. „Orzyska mozaika. Materiały do dziejów Orzysza i okolic”. Tom składa się z artykułów, które w latach 2017-2022 ukazały się w „Orzyskich Zeszytach Historycznych”. Wydawcą periodyku, redagowanego przez Krzysztofa Marusińskiego było Mazurskie Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej w Orzyszu. Publikacja zostanie wydana przez muzeum w 2025 roku.

Publikacje powstały przy pomocy finansowej Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Organizacja imprez i wydarzeń

- Inauguracja obchodów jubileuszu 300 -lecia Orzysza

2025 rok jest dla nas – Orzyszan – wyjątkowy bowiem w marcu przypada 300. rocznica nadania Orzyszowi praw miejskich. To niezwykle ważna data w historii naszego miasta, dlatego też w dniach 1-3 marca br. rozpoczęliśmy świętowanie i będziemy celebrować tę piękną rocznicę cały rok. Chcemy, aby zaplanowane uroczyste obchody wzmocniły poczucie dumy i wspólnoty wśród naszych mieszkańców. Planujemy organizację różnorodnych wydarzeń przypominających o ważnych datach, osobach i miejscach związanych z Orzyszem.

- Walka czołgów

W 2024 roku Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu było koordynatorem i współorganizatorem imprezy masowej pn. Walka Czołgów, która zgromadziła prawie 20 tys. widzów. Na realizację wydarzenia pozyskano dotację z Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wysokości 30.000 zł. Patronat honorowy nad

wydarzeniem sprawowali: Wicepremier, Minister Obrony Narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego Marcin Kuchciński. Czwarta edycja Walki Czołgów odbyła się w ramach jubileuszu 30-lecia istnienia 15 Giżyckiej Brygady Zmechanizowanej im. Zawiszy Czarnego. Głównym organizatorem imprezy była Gmina Orzysz we współpracy z 15. Giżycką Brygadą Zmechanizowaną im. Zawiszy Czarnego, Ośrodkiem Szkolenia Poligonowego Wojsk Lądowych Orzysz w Bemowie Piskim oraz 16 Pułkiem Saperów w Orzyszu. Podczas imprezy miały miejsce występy artystyczne w wykonaniu zespołów REVIVAL i RELING z Klubu 3. Flotylli Okrętów z Gdyni, Aleksandry Chrystuk, Wiktorii Bączek oraz koncert Dominiki Siwik. Całość imprezy poprowadził znany konferansjer Krzysztof Głombowicz. Wydarzeniu towarzyszyły: dynamiczna prezentacja współczesnego sprzętu wojskowego, manewry powietrzno-desantowe, prezentacja stoisk promocyjnych, wystawa współczesnego sprzętu wojskowego Wojska Polskiego oraz batalionu Sił NATO w PL, prezentacja historycznego sprzętu wojskowego. W celach promocji wydarzenia wykonano projekty graficzne oraz wyprodukowano materiały promocyjne: zaproszenia, plakaty, ulotki, banery, koszulki, kubki, magnesy itp. „Walka Czołgów” to wydarzenie z ogromnym potencjałem, mające pozytywny oddźwięk wśród widzów niezależnie od ich wieku, zainteresowań czy miejsca, z którego przybywają obejrzyć przygotowane przez nas widowisko.

W bieżącym roku organizacja „Walki Czołgów” połączona będzie z obchodami Dni Orzysza.

- Piknik historyczny w ramach Garnizonowego Święta Wojska Polskiego

Chcemy, aby w tym roku nasze miasto, a przy tym i muzeum, po raz kolejny w okresie letnim wypełniło się mieszkańcami i turystami podczas pikniku historycznego będącego jednym z elementów obchodów Garnizonowych Dni Wojska Polskiego. W tym roku odbywać się on będzie pod hasłem „Podróż do dawnego Orzysza”. Zaplanowaliśmy m.in. przygotowanie stoisk stylizowanych na kramy targowe z okresu dwudziestolecia międzywojennego, gdzie prezentowane będą: rękodzieło, tradycyjne wyroby spożywcze, publikacje o regionie, jak również odbywać się będą warsztaty, gry i zabawy dla najmłodszych. Na terenie placu muzealnego, gdzie odbywać się będzie wspomniany piknik umieszczona zostanie także wystawa reprodukcji pocztówek będących w zbiorach Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu. Wydarzenie zorganizowane zostanie we współpracy z różnymi grupami: Kołami Gospodyń Wiejskich, stowarzyszeniami, seniorami, grupami nieformalnymi, etc, a wśród gości odwiedzających stoiska przemieszczać się będą inscenizatorzy ubrani zgodnie

z ówczesną modą, min.: kramarki, żołdacy, eleganccy panowie i panie socjety. W tym dniu wybijana będzie pamiątkowa orzyska moneta jubileuszowa. Całość pikniku zwieńczy koncert muzyki dawnej.

- Czwartkowe Spotkania Muzealne

W 2023 roku rozpoczęliśmy cykl otwartych spotkań tematycznych, zapraszając autorytety z dziedziny historii. Prelekcje wygłosili m.in. dr Waldemar Brenda "Kulturowa partyzantka czyli o tajnym nauczaniu w polskiej historii" , Jacek Foszczyński „Zakamarki niepodległości 1918-1922”, dr Piotr Szatkowski „Od ogółu do szczegółu . Zapomniane gwary mazurskie z perspektywy ogólnoregionalnej i orzyskiej”, Dietmar Serafin „O Mazurach i gwarze mazurskiej na wesoło”, dr Robert Kempa „Front wschodni Wielkiej Wojny na mazurach 1914-1915”. 27 marca br. gościem Czwartkowych Spotkań Muzealnych będzie dr Małgorzata Karczewska z Ośrodka Badań Europy Środkowo-Wschodniej z wykładem” Cmentarz wojenny w Cierzpiętach, czyli o historii mazurskich nekropolii z czasów I wojny światowej”.

- „Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności – SOWA”

W 2023 r. pracownicy muzeum złożyli wniosek do programu Ministra Edukacji i Nauki, realizowanego przez Centrum Nauki Kopernik w Warszawie, który uzyskał aprobatę komisji konkursowej. Strefy SOWA, to lokalne centra nauki, do których przenoszone są najlepsze doświadczenia edukacyjne i wystawiennicze Centrum Nauki Kopernik. W ramach strefy SOWA Kopernik przekaże naszemu muzeum:

- [Wystawę](#) – kilkanaście angażujących eksponatów, ukazujących doświadczalny charakter nauki, dających możliwość samodzielnego eksperymentowania;
- [Majsternię](#) – wskazówki do stworzenia przestrzeni oraz zestawy zawierające zadanie do wykonania przez zwiedzającego i pudełko z niezbędnymi materiałami.
- [pakiet dobrych praktyk](#), w tym scenariusze zajęć prowadzonych w Koperniku, pomysły na wydarzenia oraz propozycje dołączenia do programów takich jak [Klub Młodego Odkrywcy \(KMO\)](#), [ESERO](#) czy [Razem dla lepszej przyszłości](#)

Uroczyste otwarcie centrum zaplanowano na 29 maja br. Wydarzenie poprzedzone będzie wizytą mobilnego planetarium – Planetobusu. W środku dnia, uczniowie w szkole, będą mogli

oglądać niebo pełne gwiazd i poznawać najciekawsze konstelacje, Układ Słoneczny oraz inne obiekty astronomiczne. Mobilne planetarium to duży namiot, mieszczący 30 osób. Na jego kopule o średnicy 6 metrów uczniowie oglądają pokazy astronomiczne, prowadzone na żywo przez edukatorów z Centrum Nauki Kopernik. Mogą się także dowiedzieć, jak samodzielnie obserwować niebo bez specjalistycznego sprzętu. Pokazom towarzyszą warsztaty astronomiczne skierowane do uczniów klas I-III szkoły podstawowej.

- Organizacja wydarzeń o charakterze patriotycznym

Jak co roku zaplanowano uroczystości z okazji : Święta Konstytucji 3- go Maja, Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego, 86. Rocznicy wybuchu II wojny światowej”, Narodowego Święta Niepodległości.

Wprowadzenie udogodnień dla odbiorców oferty Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu

- Zapewnienie możliwości zwiedzania wystawy stałej z wykorzystaniem audioprzewodników (czas oprowadzania indywidualnych gości oraz grup ok. 40 minut). Opracowana narracja przybliży zwiedzającym poszczególne przestrzenie ekspozycyjne oraz znajdujące się w nich artefakty. Ponadto słyszany w słuchawkach lektor stanowi wsparcie nawigacyjne w nowej przestrzeni. Całość przekazu jest dostosowana do uczestniczących w zwiedzaniu różnych grup odbiorców m.in. obcokrajowców, osób indywidualnych oraz osób z niepełnosprawnościami:
- osoby niewidome i niedowidzące: ścieżka zwiedzania w formie audiodeskrypcji,
- osoby niedosłyszące: podłączenie pętli indukcyjnej, która zapewnia możliwość odsłuchu ścieżki podstawowej.
- Wzbogacenie oferty sklepiku muzealnego o nowe wydawnictwa i pamiątki, min. wyprodukowanie okazjonalnych arkuszy znaczków pocztowych, przypinek, kartek pocztowych, magnesów.
- Prowadzenie Punktu Informacji Turystycznej. Oprócz możliwości zaopatrzenia się w publikacje płatne oraz darmowe o obszarze Wielkich Jezior Mazurskich i samym Orzyszu oraz w różne pamiątki związane z miastem mieszkańcy, turyści mogą uzyskać

fachowe informacje na temat atrakcji turystycznych znajdujących się na terenie samej Ziemi Orzyskiej oraz regionu.

- Wdrożenie Serwisu Bilety24
- Łatwe i przyjemne publikowanie wydarzeń.
- Sprzedaż biletów z płatnościami online bez dodatkowych umów z serwisami płatniczymi.
- Kompleksowa, wielokanałowa promocja wydarzeń.
- Jednoczesna sprzedaż w kasie i w Internecie bez ryzyka zdublowanej sprzedaży biletów.

Kreowanie wizerunku i promocja muzeum

- Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu laureatem IV edycji konkursu pn. „Odkryj swój skarb” na najciekawsze działania edukacyjne związane z lokalnym dziedzictwem kulturowym. Spośród 81 zgłoszeń z całej Polski jury wybrało 15 laureatów. Muzeum Wojska, Wojskowości i Ziemi Orzyskiej w Orzyszu zdobyło najwyższą lokatę za projekt "Miniaturowe miasto. Stworzenie makiety dawnego Rynku Orzysza". Oprócz nagród najciekawsze przedsięwzięcia zostały nagrodzone publikacją w elektronicznym opracowaniu pt. Lokalne Inspiracje.
- W 2024 roku uruchomiono nową stronę internetową : www.muzeumorzysz.pl, która jest regularnie aktualizowana.
- Systematyczna publikacja wpisów na profilu facebookowym..

Statystyki frekwencji wskazują na to, że Muzeum jest lubiane, chętnie odwiedzane i coraz lepiej widoczne na kulturalnej mapie regionu. W 2024 roku muzeum ogółem odwiedziły 3372 osoby, w tym zwiedzający wystawy 2112.

Opracowała: Beata Szymankiewicz

Orzysz, 19 marca 2025 r.

